

Abonnement pour un an
350 Piastres
Edition spéciale. 500 ptrs.

Adresse:
«Idjtihad» Constantinople

Téléph. St. 865
XXIII ème ANNÉE
1 Novembre 1927, No 239

اجتهاد

علمی، ادبی، اقتصادی، صناعی، صحی مجموعہ

آبونمان : سنه لکي [24 نسخه]
تورکيا ايچون 2 بچق، خارج ايچون
3 بچق، اعلا کاغدايسي 5 ليرادر.

اداره خانه سي :

جفال اوغلنده « اجتهاد نهوي »

تلفون : استانبول ۸۶۵

يکرمي اوچنجي سنه

نومرو ۲۳۹ - ۱ تشرين ثاني ۹۲۷

برنجی کلن ایتالیا دکنز طیاره سنک اعظمی سرعتی ۲۶۰ میل یعنی ۴۱۸ کیلو مترو اولدینی کورولمکده در .
 بر کشیک کوچوک یولجی و سپور طیاره لری ۴۰ الی ۶۰ بار کیر قوتنده موتورلره ساعتده ۱۲۰ الی ۱۵۰ کیلو متره قطع ایتکده و بناء علیه و سائط نقلیه نك اك اوجوزلرندن برنجی تشکیل ایتکده در . پك آ زمانده بوقادار تکامل کوسترن طیاره جیلکک بالخاصه پاراشوتلرک یعنی مانع سقوط آلتلرک تکاملی ایله برقات دها پراتیک و تهلسکسز بر شکله گیردیکی محققدر .

قناعتجه صوک مرحله اولان (قوهه پتەر) یعنی عمودی اوله رق صعود و نزول تأمین ایدمک طیاره لر یقین راستقالبده ساحه تطبیقاته و فعالیتیه کیرمکده در .
 المانلرک بوقدر پارلاق نتایج استحصال ایتدکلری موتورسز طیاره لر مسئله نك اقتصادي جهتی تأمین ایدمک و اووقت طیاره جیلک حیات روزمره یه قاریشه جق و ایش کوچ صاحبی آدملر عربیه یینرکی طاملری اوزهدرندن خصوصی طیاره لرینه و یا برطیاره اوتوبوسنه یینه رك یازمخانه لرینه و یا اکلنجه لرینه کیده جکلردر . لدوس صالانتیلرینه و بالخاصه اوایکی ساعت امتداد ایدن تخممسوز یولجیلنه محکوم اولان بزم کی آطه خلقي ده اووقت انشاالله پ زحمتلریمزک آجیسنی چیقاره جغز و راحت و فخورقوشلر کی قنادلریمز آچوب مرمره نك ماوی صولری اوزهدرندن ایشمزه کوچمه و یا سیران و اکلنجه مزه آتیه جغز ! . . .

هکبه لی : مهندس محمد اصف

اشارت ایدم . بوخطک اهمیتنی کوسترمک ایچون یالکزشونی سویله ییم ، که صوک آلتی آی ظرفنده خطک طیاره لری یکرمی بیکه قریب یولجی و ۶۰۰,۰۰۰ کیلو اشیای تجاریه نقل ایتمشلردر . بناء علیه قضا احتمالاتی ترهن و واپور نقلیاتندن دها آشاغی برنسبته ایندیرلمش دیمکدر . اساساً طیاره قومپانیه لری اکثریا یولجیلری اوتوماتیک برطرزده سیغورطه ایدرلر . آلمانیده بریولجی بیلتنی آلدینی آندن اعتباراً تقریباً ۱۲,۰۰۰ تورک لیراسنه سیغورطه ایدلمشدر . سیغورطه قومپانیه لرینه ده بوشکل اینی برواردات تأمین ایتکده در . چونکه نتیجه اعتباریله تهلسکه و « ریسکو » پك جزئیدر .

یوللریمزک پك نقصان و ابتدائی برشکلده اولدینی دوشونیله جک اولورسه بزده ده طیاره نقلیاتنک سرعتله ترقیسی الزم کورومکده در . بالفرض آنقره - استانبول خطی اوروپاده جاری اصوللر اوزده یینه تأسیس ایدیله جک اولورسه آ ز زمان ظرفنده اها لیمزک بو واسطه نقلیه ایله کسب الفت ایدمک لری شبهه سزدر .

خاتمه اولارق طیاره لرک بوکون اکتساب ایتدکلری سرعتی بیلدیرمک ایسترم :

علی العاده یولجی طیاره لری ساعتده ۹۰ میل سرعتی حائردر .

عسکری استکشاف طیاره لری ساعتده ۱۲۰ الی ۱۴۰ و یاریش طیاره لری ۲۰۰ الی ۲۲۰ میل یعنی تقریباً ۳۵۴ کیلو متره قطع ایتکده صوک اوروپا یاریشلرند

طیاره دوناماسی

غالباً زمانمیزک هوای نسیمیسندن دها صاف ، دها مغدی ، دها مقوی برهوای نسیمی تنفس ایتش اولان حکمای قدیمه دن (آرخمه د) « کره ارضک خارچنده بانا برنقطه استناد یرک ، کره ارضی یرندن اویناتایم » دیرمش ، که مبتدلاً مشهوردر .

شیمدی بنمده ، بانا « علم » ی ویرک جمعیت بشرک طالعنی دکشیدیرهیم ، دنیای جنته قلب ایدیم دییه جکم کلور . علم ، دیدم . علم دن مرادم فضیلت دن آریلایان

جوق عزیز و قیمتلی تحریر آرقاداشمز مهندس میرزا محمد اصف بکک بوکوزل و اوزلومقاله سنی مطبعیه ویربرکن اجتهادک طیاره یه عائد دوسیه سنی ده کوزدن کچردک ؛ بوندن اون یدی سنه اول (حق) غرنه سنده (طیاره دوناماسی) عنوانیه انیشار ایتش اولان بر مقاله مزری بولدق . بوکون هرملتک حیات واستقلالنک مدافعه سی وسائط همه سندن اولمش اولان برقوت حقنده اون یدی سنه اول برتورک محررک نه دوشونمش اولدینی کنج نسله و بالخصوص دونانما جمعیت محترمه سنک همتلری مشکور پشوالرینه عرض انجمنی موافق بولدق ؛ بومقاله یی ۱۴ مارت ۱۹۱۰ تاریخی (حق) غرنه سندن نقل وعیناً درج ایدیورز :

وفضيلتک باشقا برمقطندن ، باشقا برمنظرندن غيرى بر شى اولمايان نور ادرالدر . علم ، فضيلت ، حریت . . . بونلر هپ عینی منبع نوردن پوکسه لن شعاعلردر . بونلر مختلف رنگلرده جاملردن کچن عینی خطوط شعاعیه درلر : « علم و عرفان ایله دریلده دیکه سفالت و فساد اخلاقک تناقصی عینی زمانده رفاه و فضيلتک اتساعی کوروله جکدر . علمک هر غلبه سی هم غالب ایچون ، هم مغلوب ایچون بر خیر وفانده در . علوم و فنونک غالبیت بایراغی رکز ایتدیکی یرلرده چول لر . . . بگدای ترلارینه ، باطاقلقلر . . . چیچکلکی باغچه لره تحول ایدر ؛ اسارت و ضرورت غائب اولور ، سعادت و عفت و استقامت نشوونمايه باشلار . بر نقطه خارجه یه ربط و تسجین ایله ییلدیریملرک قوه قاهره سنی ، علم و فن ، رفع و تنقید ایتدی ، محبسلیرى اشکنجه لری خراب ایدیور ، علم و فن هر زویه داخل اولورسه اوراده سرتاسر کیجه لر کوندوز اولور . » [۱]

آلمانیاک اڭ بیوک کونش ذکالردن برینک بوسوز-لرینی استشهدا نقل ایتدم . ادعام ، علم و فنک ، فضيلت و حریتک بروعینی شینک باشقا باشقا کورونشی اولدینی در . « سوز » لرله استشهد ایتدم ، یتر ؛ « ایش » لرله ده استشهد ایده بیلیرم :

اوللری ده ، شیمدی ده علوم و فنونک اڭ یوکسک درجه ده تحصیل ایدیلدیکی مکتب (مکتب طبیه) « مزدر . مخلوع سلطانک حقوق انسانیه یی آياقلر آلتیه آلان استبدادینه قارشى یومروغنی ایلك دفعه صیقان (مکتب طبیه) طلبه سی اولدی . بونی انکار و تعامیده کیمسه نک نفی اولماسه کرکدر : طوب قاپوسرایى اوکنده ، کلخانه ده ، شیمدی ساکن و ویران اویویان اوبنای متواضعک سینۀ انتباهنده ایدی ، که بوتون تورکیا ایمپراطورلغنی ازن وایکله مه سنه بيله مساعده و میدان ویرمه یں استبداد و تعدایه قارشى ایلك « قیملدانه » اویانمشدی . اوزمان ؛ قروب طوپلارینه یومروقله مقابله ایتک کچی کورون او « قیملدانه » لرک کوپورمش آرسلان صیحه لرینه منقلب اولماسی ایچین اون سکیز سنه کافی اولدی . برطرفدن : فیزیک ، کیمیا علم الارض ، تاریخ طبیعی ، تشریح ، فیزیولوجیا ، تشریح خرده بینی احکام و دساتیرینی ملاحظه ایدن ، دیگر

طرفدن حقوق انسانینک ، حقوق ملیه نک پاچاورالر کچی چاک و پامال ایدیه بيلمه سنده کی حکمت ظالمه یی آرایان اون طقوز یکرمی یاشلرنده ، تازه ، متنور دماغندن باشقه بر ثروت و قوتی یوق ، عاجز طلبه نک روح مشتعلندن دیگر بوتون کنج و توانا روحلره سرایت ایدن نامیه عصیان ، (مناستر) ده بر (براونینغ) ک چلیک آغزیه بلوغنی اعلان ایتدی .

آلتی بیک سنه دن بری سمانک اوغلنه طاپان چین ، علم و فن ایله بسلمش بر روح طیبیک یاخود بر طیب روحک فیض عرفان و فضيلتیه ، آلتی بیک سنه ک استبدادی بر « تیتان » ، بر دیو ضربه سیله یقیور ، یرینه حکومت شکللرینک الک مکملی اولان جمهوریتی اقامه ایتکچالیشیور . تکرار ایده جکم ، علم ، فضيلت ، حریت ؛ بواوچ مدلولک آرله رنده کی ارتباط . . . کوندوزله ، کونشک ، کونشله ایشیغک ارالرنده کی ارتباطک عینی در . کونش موجود اولونجه ، ضیاسی ده بولونور ، ضیای شمس بولونجه کوندوز اولور . قضیه باهره لری . علمک بولوندیغی رده فضيلت ، فضيلتک بولوندیغی رده حریت بولونور صورته قونولابیلیر .

خیلی اوزانان بومقدماتدن صوکره قارئلره خبر ویره جکم ، که حریت فکدرلرینک مطلبی اولان (مکتب طبیه) حریتک محافظه و مدافعه عناصرندن مهم بر عنصرک تأسیس و تشکیل فکدرینی ده هر کسدن اول اولماسه بيله هر کسدن ده ا زیاده تهالک و حرارتله اورته یه قویور :

۱- حزیران ۱۹۱۰ تاریخنده انتشار ایدن برکتابنک [۲] دیباچه سنده برتورک طبیی :

« والی لر مزه و ولایه و اولیای ملت اولان اهل قلم مزه اهل قلم صقته لائق اولان اهل قلم مزه بالخاصه آیری آیری هر وطنداشه کمال سوزش و اخلاص ایله رجا ایده رم ؛ بوتون مطمح نظر مز . . . زراعت مزى ، صنایع مزى ، تجارت مزى اصلاح و احیا ایتک ، مکاتب مزى ، مدارس مزى ، مؤسسات علمیه مزى ، بریه مزى ، بحریه مزى ، هوا ئیه مزى ، عصرک ترقیاتیه متناسب بر حاله قویماق اولسون . »

ایچون آیردیغی نقد و وقت مبلغلری عقول قصیره ایچون حیرت بخش کورونور .

La Défense nationale (مدافعه ملیه) مجموعه سنک ۱۵ اغستوس تاریخی و ۱۱ نومرولو نسخه سنده اوقو - دیغمز شوسطرلر، موضوعه مزه متعلق کافی فکری ویریر: ژاپونیا حکومتی بو دفعه ۱۸۰ متره طولنده و ۱۵ متره فطرنده اولان و ۱۱۰ بارکیر قوتنده آلتی مترورله متحرک بر طیاره انشا ایتدیرمکده در . طیاره ، بو قوه محرکه ایله ۶۵ کیلومتره سرعتنده کی روز کاره قارشی ساعتده الی کیلومتره یول قطع ایده بیله جکی و ۱۰۵ کیلومتره سرعتنده کی شدید بر فورطونه یه مقابل، ساعتده سکن کیلومتره یول آلق صورتیله ایله ریله یه بیله جکی تخمین ایدیلکده در .

مقاوم روزکار اولمازسه طیاره نك ساعتده ۱۱۰ کیلومتره سسافه قطع ایده جکی محقق در .

بوسفینه هواثیه غایت متین و ۲۰ طون ثقلنده اولوب عموم قوه صعودیه سی ۴۲ طونه متحمل اولاجقدر . تمام برهفته زمینه اینمکسزین هواده بارینه بیله جکدر . یالکز طیاره نك سوق واداره سی خدمته مخصوص اولمق اوزره مرتبائی اون نپردن عبارت اولوب اثنای حربده دشمن سفائنه بومبا یاغدیرمق ایچون بومرتباته برچوق نفردها علاوه ایدیله بیله جکدر . طیاره بر فیلیوه مربوط اولاجق و صلح زماننده (بو قوسقا) لیماننده محقوظ قالا جاق در . « استقلال و حریتک جان فدا عاشقی اولان، ملتربویه چالیشور ، بویه حاضرلانیور . بز حریت و استقلالیزی دها آزفدا کارانه سومه دیکمزی کوسترمک ایسته مکسزین، کوسترلم . بن ، باکال تواضع بومقاله ایله برابر (حق) اداره خانه سنه بومقصد ایچون ایده جکم معاونت نقدیه نك ایلك تقسیطی اولمق اوزره بر آلتون تودیعی ایدیورم . قاریجه لر ، دیولرک پاپه بیله جکلرینی یاپامادقلرندن طولایی معیوب اولمازلر .

۴ مارت ۱۳۲۸

عبدالله جودت

دیوردی . دون [اولکی جمعه کونی] (حق) اداره - خانه سنه مکتب طیه لی اوچ افندی کلدی . عرفان ، فضیلت ، حریت ، عشق وطن ، عشق انسانیت کوزلرنده یانیوردی . . « طیاره لرك . . تعرض ومدافعه ده آلدینی اهمیت ذهنمزی چوق اشغال ایتدی . (طرابلس غرب) ده متجاوز ، حرامی ایتالیانلره قارشی وطن مدافعاری اولدقلری ایچون لشکر حق اولان وطنداشلمزمی ، ایتالیان طیاره لرینک خلی تعجین ایتدیکفی و بزده بو طیاره - لردن بردانه بیله بولونمادیغنی پک درین تأسف وهجرالابه دوشوندک . بو طیاره لرك بهری بیک لیرا راده سنده بر مبلغ ایله تدارک ایدیلیورمش . خلقمزم ، صودونامامز ایچون غیرت وسخاوت ابراز ایتکدن چکیمه دی . هوا دونانماسی ایچون ده عینی فدا کارلنی کوستریر ؛ ایشه باقیکز افندم شوکاغده هر بری وطنه بر طیاره اهدا ایده رك ۲۵ عدد طیاره دن متشکل بر قوه هواثیه وجوده کتیره جک وبو صورتله قوه بریه و بحریه مزه ظهیر اوله جاق وطنداش صنفلی: اردو . . اعیان . . بحریه . . پوسته ، تلغراف ، تلفون . . خارجیه . . داخلیه . . دیون عمومیه . . رژی . . رسومات . . زراعت ، تجارت . . شورای دولت . . عثمانلی خاملری . . عدلیه . . عسکری اطباء . علمیه . . عموم اجزاجلر . . عموم بیطرلر . . مالیه . . معارف . . ملکیه طباسی . . مطبوعات . . مهندسلر . . نافع . . دیدی . . یوکریمی بش صنفدن بهرینک برسنه ، آلتی آی ویا دها آز بر زمانده معاشرلرندن تصرف صورتیله و دیگر صورتلرله بیکر لیرانی پک قولای طوپلایا جقلری وقوه هواثیه مزی تأسیس ایده بیله جکلری شبه سزدر . حکومتمز دخی بر اوقادار پاره تخصیص ایده جکی کی طیاره قپودانلغنی تحصیل ایتک ایسته یه جکلرک مصارف تحصیلیه سنی ویرمه یی ده درعهده ایده جکدر . بولغارستانده ، رومانیاده ، صربیه ده وبا خصوص یونانستانده هوا دونانماسی دیمک اولان عسکری طیاره لر ایچون بویوک نقد و همت صرف اولونمایه باشلامشدر . اقصادی شرق انکاترمه سی اولان ژاپونیا نك حرب طیاره سی